

1a SESSIÓ DEL PROJECTE URBACT-CITISENSE AMB EL GRUP D'AGENTS LOCALS**Data, hora i lloc:** Dilluns 3 de març de 2025, a les 17.30h.

Sala d'Actes de la Fàbrica de l'Aranya de Manresa (seu Generalitat de Catalunya).

Assisteixen:

Gironès, Xavier	Departament de Recerca i Universitats – Generalitat de Catalunya
Farres, Josep	Càritas Arxiprestal Manresa
Mestres, Montse	Consell Municipal de Dones
Negro, Antonio	Consell Municipal de Gent Gran
Roca, Elena	Delegació Interior a Cat. Central- Generalitat
Simon, Eulàlia	Fundació Convent de Santa Clara
Tatjé, Núria	Fundació Convent de Santa Clara
Casellas, David	ICAM (Col·legi Advocats)
Tapias, Miquel Àngel	Justícia Juvenil Mediació - Gencat
Verdejo, Aina	La Kampana
Ficapal, Montse	PIMEC
Martinez, Miquel	Polícia Local Manresa
Perau, Josep	tècnic Esports Aj. Manresa
Gómez, Montse	tècnica Serveis Socials Aj. Manresa
Cantacorps, Sònia	tècnica Espai Públic Aj. Manresa
Mas, Àngels	tècnica Espai Públic Aj. Manresa
Suet, Sebastià	UBIC
Jimenez, Yirsa	UVIC-Catalunya central
Salmerón, Eduard	Tècnic presidència Aj. Manresa
Puyol, Sònia	Tècnica presidència Aj. Manresa
Valentí, Anjo	Regidor Ajuntament de Manresa
Homs, Mariona	Regidora Ajuntament de Manresa

Excusen la seva absència:

Tarrias, Paulino	Subteniente cap de l'oficina Guardia Civil Manresa
Cabrera, Núria	Dpt. d'admissió d'estudiants i suport a la comunitat -FUB
Marin, Lucca	Casal de joves La Kampana
Tort, Irene	Consell Escolar Institut Escola Manresa i Consell Escolar Mpal
Gerónimo, Enric	Cap ABP Bages-Moianès Mossos Esquadra
Cebrián, Ignasi	Representant IES
Muñoz Soler, Jeroni	Cap serveis socials Aj. Manresa
Solé Rivera, Lluïsa	Tècnica educació Aj. Manresa

Ordre del dia:

- 1-Rebuda del regidor
- 2-Presentació del projecte
- 3-Breu presentació dels assistents
Pausa-cafè
- 4-Dinàmica participativa sobre seguretat.
- 5-Conclusions i futures trobades

Resum de la sessió:**BENVINGUDA, PRESENTACIÓ DEL PROJECTE I DESCRIPCIÓ DEL GRUP D'AGENTS LOCALS**

El regidor de seguretat ciutadana i protecció civil i 1r Tinent d'alcalde de Manresa, Anjo Valentí Moll, en presència de la regidora de Presidència i Acció Social Mariona Homs Alsina, agraeix l'assistència, introdueix breument el projecte i explica el motiu de la convocatòria i el programa previst de la sessió.

A continuació, els tècnics adscrits a Presidència, Eduard Salmeron Llopart i Sònia Puyol González, exposen els detalls del projecte, recollits a la presentació annexa, i expliquen la composició, objectius, funcions i funcionament del Grup Local Urbact. S'exposen entre altres, els eixos del programa *Be Safe Feel Safe* que va aplicar la ciutat líder del Pireu, que dona origen al programa Urbact-Citisense.

Es fa èmfasi en que es tracta d'un grup obert on els agents es poden anar incorporant al llarg del projecte.

Es dona la paraula a cadascun dels membres perquè breument es presentin i expliquin quin paper juga la seva entitat, si és el cas, amb la seguretat ciutadana.

DINÀMICA PARTICIPATIVA

El Xavier Gironès García, coordinador de la Regió del Coneixement de la Catalunya Central del Departament de Recerca i Universitats de la Generalitat de Catalunya, condueix la dinàmica de treball per fer aflorar els reptes i problemàtiques de la seguretat ciutadana a Manresa.

Per començar, explica breument la metodologia de la teoria del canvi i fa èmfasi en que s'ha d'aplicar per passos, gradualment. En primer lloc, emplaça els assistents a omplir l'enquesta per completar l'esquema que s'ha presentat a la plataforma Miro per tal d'incorporar-hi tots els punts de vista sobre els reptes que afronta la ciutat sobre seguretat ciutadana. Ja hi ha informació recopilada en l'enquesta prèvia a la trobada però cal completar-la amb més aportacions. Així mateix també cal pensar tots els actors que podrien estar implicats en aquestes polítiques.

Es genera un petit debat a partir dels resultats de l'enquesta, especialment entorn el tema de la comunicació, que no sempre s'explica tot el que es fa en seguretat o en serveis socials per no "alarmar" la gent, però que això per contra genera inquietud entre els ciutadans que es pensen que no s'estan fent actuacions en aquests àmbits. Les reflexions segueixen en que si a això s'hi suma la desinformació generada a xarxes i per l'extrema dreta, es genera un relat mediàtic que no s'ajusta a la realitat. Es conclou que s'haurà d'afegir també com a repte en seguretat a l'anàlisi.

A continuació s'exposa breument la proposta de *visió de futur compartida* perquè la reflexionin i pensin en com millorar-la de cara a la propera sessió, ja que ha de ser consensuada. En aquest sentit també es recalca la importància d'incloure més actors en la propera sessió, molts dels quals no ha pogut venir.

PROPER PASSOS

Es proposa enviar a tothom el resum de la jornada i la presentació mostrada, i mantenir habilitat el formulari per entrar noves aportacions, a més de compartir l'enllaç a la plataforma Miro. Demanem als assistents que estiguin atents al correu electrònic ja que els informarem de la propera trobada i terminis per aquest canal.

També es mostra el calendari de trobades locals i transnacionals i s'anima els assistents a participar a les visites d'estudi.

A les 19.45h es dona per tancada la sessió.

ANNEX TALLER TEORIA DEL CANVI

Problemes i necessitats associats a la seguretat urbana de la ciutat de Manresa recollits en el formulari previ a la trobada

PRIMERA ONADA

Els problemes i necessitats associats a la seguretat en entorns urbans requereixen un enfocament integral que combini la implicació de la comunitat ciutadana amb estratègies institucionals i operatives dels cossos de seguretat. La millora dels espais públics, la promoció de la convivència, la integració de les polítiques públiques, i la col·laboració entre administracions, ciutadania i professionals de la seguretat són elements clau per garantir una ciutat més segura i resilient.

Aquest qüestionari té com a objectiu identificar els principals reptes en matèria de seguretat urbana, analitzar les necessitats existents i detectar els obstacles que dificulten la implementació d'estratègies efectives. Les preguntes amb les respostes que vam rebre són les següents:

1) Quins són els principals problemes i necessitats associats a la seguretat ciutadana a la teva ciutat de Manresa?

1. Problemes vinculats a l'espai públic i la percepció de seguretat

- Zones amb poca il·luminació i racons amagats que generen inseguretat.
- Deteriorament estètic (grafits, brutícia, mobiliari urbà trencat, edificis abandonats).
- Espais buits o infrautilitzats que no fomenten la presència natural de persones.
- Falta de planificació en la distribució d'usos de l'espai públic (residencial, comercial, esportiu...).

2. Problemes de seguretat ciutadana i convivència

- Presència de delinqüència i actes vandàlics (robatoris, danys al mobiliari urbà).
- Consum i tràfic de drogues, especialment entre joves.
- Violència i discriminació (racisme, homofòbia).
- Baixa percepció de seguretat a causa de la presència de persones sense llar, borratxos o grups que generen incomoditat.

3. Problemes en els serveis policials i recursos de prevenció

- Manca de recursos policials i poca visibilitat de la seva presència.
- Necessitat d'incrementar la mediació i la presència d'educadors de carrer.
- Falta de participació ciutadana en la gestió de la seguretat.

4. Problemes socials i de vulnerabilitat

- Falta d'atenció cap a persones amb dependències i problemes de salut mental.
- Necessitat d'equips multidisciplinaris de salut comunitària (psicòlegs, treballadors socials, educadors).
- Falta de polítiques socials orientades a la prevenció.

5. Problemes en l'accés a l'habitatge i serveis bàsics

- Manca d'habitatge públic i dificultats per accedir-hi.
- Temps d'espera excessius per accedir a les mesures d'emergència habitacional.

6. Problemes en el sistema educatiu i la cohesió social

- Ràtios escolars massa altes i manca de recursos per atendre la diversitat.
- Segregació escolar i dificultats per garantir drets a la població migrant.
- Falta d'integració intercultural i escassa interacció entre comunitats.

2) Quins són els principals protagonistes i actors que estan involucrats, directa o indirectament, en els problemes o necessitats descrits abans? I quin paper creus que tenen?

1. Administracions públiques i institucions

- Ajuntament de Manresa
- Serveis Socials
- Altres serveis municipals implicats
- Altres institucions públiques

Papers atribuïts:

- Elaboració i aplicació de polítiques de seguretat i convivència.
- Impuls de polítiques socials de prevenció i atenció a col·lectius vulnerables.
- Ampliació i millora dels equips de mediació municipal.
- Foment de la justícia restaurativa i alternatives a les sancions penals.
- Implementació de polítiques urbanístiques i de criminologia ambiental.

2. Forces i cossos de seguretat

- Policia Local
- Mossos d'Esquadra

Papers atribuïts:

- Vetllar per la seguretat viària i intervenir en delictes.
- Rebre formació contínua per millorar el tracte a col·lectius diversos i menors.
- Reduir la seva intervenció en conflictes de convivència, potenciant la mediació.
- Desenvolupar models de seguretat de proximitat.

3. Professionals de la mediació i intervenció social

- Mediadors i educadors de carrer
- Equips de salut comunitària (psicòlegs, treballadors socials, educadors)

Papers atribuïts:

- Actuar en conflictes veïnals i de convivència amb una presència més destacada.
- Treballar conjuntament amb les forces de seguretat en determinades situacions.
- Intervenir en barris per abordar problemes socials i prevenir conflictes.

4. Població i col·lectius socials

- Ciutadania en general
- Associacions de veïns
- Col·lectius socials i comunitaris

Papers atribuïts:

- Participar en la seguretat comunitària i l'autocura dels espais urbans.
- Fomentar la convivència i l'ús positiu de l'espai públic.
- Col·laborar amb les administracions per identificar necessitats i propostes.

5. Mitjans de comunicació i xarxes socials

- Mitjans de comunicació locals i nacionals
- Professionals de les xarxes socials

Papers atribuïts:

- Influenciar la percepció ciutadana sobre la seguretat (positivament o negativament).
- Evitar la desinformació i l'alarmisme en temes de seguretat.

6. Sector urbanístic i gestors d'espais públics

- Urbanisme municipal
- Gestors d'infraestructures i espais públics

Papers atribuïts:

- Dissenyar ciutats més accessibles, visibles i inclusives per reduir la percepció d'inseguretat.
- Implementar millores com la il·luminació, neteja i manteniment constant.
- Afavorir la restauració d'immobles abandonats i aplicar estratègies de criminologia ambiental.

Proposta de visió de futur compartida:

"Manresa segura, inclusiva i corresponsable"

"Manresa és una ciutat segura, inclusiva i cohesionada, on l'espai públic és accessible, viu i dinàmic, i fomenta la convivència entre tota la ciutadania. La seguretat urbana s'aborda de manera integral, combinant polítiques públiques efectives, una gestió urbanística orientada a la prevenció, una col·laboració estreta entre administracions, cossos de seguretat, professionals de serveis socials i de la resta de serveis que incideixen en la seguretat, els mitjans de comunicació locals i la ciutadania, i una cultura de corresponsabilitat i confiança mútua."

"Les tecnologies i la innovació social s'utilitzen per millorar la prevenció i la gestió d'incidències, mentre que la justícia restaurativa i la mediació juguen un paper clau en la resolució de conflictes. La percepció de seguretat s'ha transformat gràcies a un entorn urbà ben cuidat, amb una presència equilibrada i formada de les forces de seguretat, i amb una ciutadania ben informada i activa en la cura del seu entorn."

Aquesta visió posa el focus en:

- **Un espai públic segur i dinàmic** → mitjançant un disseny urbanístic inclusiu i estratègies de criminologia ambiental.
- **Una gestió integral de la seguretat** → amb una millor coordinació entre institucions, forces de seguretat, serveis socials i la resta de serveis que incideixen en la seguretat.
- **Una ciutadania corresponsable** → amb més participació i implicació en la cura de l'espai públic i en la seguretat comunitària.
- **Un enfocament preventiu i restauratiu** → amb més recursos per a la mediació, l'educació social, i la justícia restaurativa.
- **Una seguretat basada en el coneixement i la innovació** → amb eines digitals per monitorar incidències i millorar la resposta.